Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/3720

10.7.2026

Resolucija Sveta o drugem ciklu strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora (2026–2030)

(C/2026/3720)

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA:

— Resolucijo Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030), Resolucijo Sveta o upravljavski strukturi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) ter Resolucijo Sveta o Evropskem izobraževalnem prostoru: Vizija do leta 2025 in pozneje, v kateri je bilo napovedano, da bo Svet v letu 2025 pregledal strateški okvir – vključno s cilji na ravni EU, strukturo upravljanja, delovnimi metodami in prednostnimi področji – ter po potrebi izvedel vse potrebne prilagoditve za drugi cikel, da bi ga prilagodil dejanskemu stanju in potrebam evropskega izobraževalnega prostora ali morebitnemu pomembnejšemu razvoju dogodkov v Evropski uniji;

— političnо ozadje iz Priloge I;

OB PRIZNAVANJU:

— pomembnega prispevka evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju k ustreznim delom evropskega semestra;

OB PONOVNEM POUDARJANJU:

— potrebe po usklajevanju in skladnosti vseh pobud EU na področju izobraževanja in usposabljanja, zlasti tistih v povezavi s spretnostmi in kompetencami, pri čemer je treba v celoti spoštovati pravno podlago za zadevna področja politike, kot je določena v Pogodbah;

OB POZDRAVLJANJU:

— poročila Komisije o vmesni oceni strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za obdobje 2021–2030 ([1]) –

POUDARJA naslednje:

— Glede na spreminjajoče se geopolitične razmere so spodbude za doseganje enakopravnega in inkluzivnega dostopa do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja za vse ključnega pomena za osebno rast, trajnostni družbeni in gospodarski razvoj, demokracijo, odpornost, socialno kohezijo, konkurenčnost in pripravljenost.

— Uresničitev evropskega izobraževalnega prostora je še naprej glavni cilj evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju. Da bi lahko posamezniki in družba dosegli ves svoj potencial, je treba v tem okviru izobraževanje in usposabljanje obravnavati s celostnega vidika;

([1]) COM(2025) 340 final.

PRIZNAVA naslednje:

— Od leta 2021 je bil dosežen znaten napredek pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in v skladu s strateškimi prednostnimi nalogami so se začele izvajati številne pobude. V zvezi z več pobudami je potrebno nadaljnje izvajanje.

— Resolucije Sveta iz leta 2021 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju so še vedno podlaga za sodelovanje. S to resolucijo Sveta se navedene resolucije spreminjajo in posodabljajo;

SE SEZNANJA, da je bilo v poročilu Komisije o vmesni oceni strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za obdobje 2021–2030 ugotovljeno,

— da ima strateški okvir dodano vrednost EU, saj omogoča, da se države članice dogovorijo o količinsko opredeljenih ciljih in skupnih prednostnih nalogah. Prinesel je rezultate in ustrezne izboljšave. Uresničevanje in kombinacija instrumentov za izvajanje evropskega izobraževalnega prostora sta učinkovita in usklajena tako medsebojno kot s prednostnimi nalogami na splošno. Izkazalo se je, da je bilo mogoče prek evropskega izobraževalnega prostora izvesti pomembne nove ukrepe na ravni EU, spodbujati in podpirati nacionalne reforme ter vzpostaviti strukturne, sistemske in trajnostne poti za tesnejše evropsko sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami. V nekaterih primerih je sodelovanje na ravni EU preseglo pričakovanja in prvotne ambicije ter zagotovilo učinkovite komunikacijske poti in usklajen odziv med kriznim upravljanjem, s čimer se je povečala odpornost EU.

— Prednost strateškega okvira je njegov trden temelj, ki ga sestavljata prostovoljno sodelovanje in soustvarjanje. Države članice so v posvetovanjih, ki so potekala v zvezi z oceno strateškega okvira, potrdile odločno pripravljenost za nadaljnje sodelovanje v tem okviru.

— Glavni izzivi, strukturirani na podlagi strateških prednostnih nalog, ki jih je Svet opredelil leta 2021, in skladni z resolucijo Sveta iz leta 2023, so še vedno relevantni.

— Opredeliti je mogoče več področij, na katerih so možne izboljšave: strateške prednostne naloge, medsektorsko sodelovanje in skladnost, model upravljanja in dve večji vrzeli (pomanjkanje ciljev na ravni EU pri nekaterih dolgoročnih ali nastajajočih prednostnih nalogah in pomanjkanje sistematičnih dokazov o nacionalnih reformah kot nadaljnjem ukrepanju na podlagi pobud EU).

— S strukturami upravljanja evropskega izobraževalnega prostora, natančneje skupino na visoki ravni za izobraževanje in usposabljanje, ki jo podpira njen usklajevalni odbor, sta bila zagotovljena močnejše politično usmerjanje in bolj strateško določanje programov. Evropski izobraževalni prostor spodbuja resnično evropsko razsežnost v izobraževanju in usposabljanju.

— Kar zadeva uresničevanje ciljev na ravni EU, so trendi različni. Pri več ciljih je bil dosežen pozitiven razvoj (npr. manj mladih, ki zgodaj opustijo šolanje), doseganje nekaterih drugih ciljev pa je omejeno ali se celo zmanjšuje (npr. temeljne spretnosti);

JE SEZNANJEN tudi z naslednjim:

— sporočilom Komisije o Uniji spretnosti ([2]), v katerem je poudarjeno, da so za evropsko konkurenčnost potrebne spretnosti, ki segajo od temeljnih spretnosti do spretnosti, pridobljenih z vseživljenjskim izpopolnjevanjem in preusposabljanjem. Komisija napoveduje nov pristop, med drugim priporočilo EU-27 o človeškem kapitalu v okviru evropskega semestra, ki bo združeval politike izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja na temelju skupne vizije konkurenčnosti;

— sporočilom Komisije o akcijskem načrtu za temeljne spretnosti ([3]), ki je odziv na zmanjševanje ravni osnovne pismenosti, matematike in naravoslovja ([4]) ter v katerem je obravnavano tudi zmanjševanje ravni temeljnih digitalnih spretnosti in državljanske vednosti ([5]);

([2]) COM(2025) 90 final.
([3]) COM(2025) 88 final.
([4]) Kot potrjujeta PISA in PIAAC za odrasle.
([5]) Kot je potrjeno v ICILS in ICCS+.

— sporočilom Komisije o strateškem načrtu za izobraževanje na področju STEM ([6]): spretnosti za konkurenčnost in inovacije ([7]), v katerem so izpostavljeni izzivi na področjih STEM na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja, ki jih mora obravnavati Svet, kot so zmanjšanje zanimanja, udeležbe in dosežkov, pomanjkanje učiteljev in učiteljic na področjih STEM ter vrzeli med spoloma in kar zadeva raznolikost;

— namero Komisije, da ustanovi evropsko opazovalnico za zbiranje podatkov o spretnostih ter evropski odbor na visoki ravni za spretnosti, kot je bilo napovedano v sporočilu o Uniji spretnosti;

SE STRINJA z naslednjim:

1. Za uspeh v današnjem svetu in obvladovanje prihodnjih sprememb v družbi, gospodarstvu in na trgu dela morajo biti vsi ljudje opremljeni s ključnimi kompetencami za vseživljenjsko učenje ([8]), v tem okviru pa imajo pomembno vlogo večjezičnost, interdisciplinarne kompetence ter prečne spretnosti. Da bi to dosegali še naprej, je treba opredeliti ukrepe politike, s katerimi bi lahko povečali učni uspeh za vse učeče se, vključno s priložnostmi za izobraževanje in usposabljanje v različnih življenjskih obdobjih.

2. EU se sooča z izzivom na področju konkurenčnosti. Čeprav se pričakuje, da bodo sistemi izobraževanja in usposabljanja reševali tudi demografske izzive, bodo morali v prihodnjih letih ljudi opremiti s spretnostmi, ki so potrebne za povečanje evropske konkurenčnosti in strateške avtonomije ter podpiranje zelenega in digitalnega prehoda. Z razvojem zmogljivosti za odpornost ter zmožnosti vzdržati krizo in si po njej opomoči bomo prispevali k temu, da se po vsej EU oblikujejo sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki bodo kos izzivom prihodnosti; pri tem se bomo opirali na pridobljene izkušnje in se odzivali na učinke vojne agresije Rusije proti Ukrajini in njene posledice za evropsko varnost.

3. Strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju bo glavno orodje za podporo in izvajanje evropskega izobraževalnega prostora, ob doslednem upoštevanju njegovega celostnega pristopa in po potrebi v sinergiji z Unijo spretnosti.

4. Čeprav je bil pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora dosežen velik napredek, je potrebno delo nadaljevati, da bi ga v celoti uresničili do leta 2030.

5. Glede na razvoj dogodkov v prvem ciklu strateškega okvira je treba ponovno preučiti in prilagoditi strateške prednostne naloge, prednostna področja in cilje na ravni EU, določene v letu 2021, ter okrepiti izobraževanje za zeleni in digitalni prehod pri vseh strateških prednostnih nalogah.

6. Spodbujanje kakovosti, pravičnosti, inkluzije in uspeha za vse ostaja v središču evropskega izobraževalnega prostora ter prežema vse njegove strateške prednostne naloge. V drugem ciklu (2026–2030) bo strateški okvir obravnaval naslednjih šest strateških prednostnih nalog, pri čemer bodo uporabljena razpoložljiva finančna sredstva:

([6]) Naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika.
([7]) COM(2025) 89 final.
([8]) Kot je navedeno v Priporočilu Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (UL C 189, 4.6.2018, str. 1).

Strateška prednostna naloga 1: Pismenost, matematika in naravoslovje za vse

Visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje vsem učečim se pomagata razvijati kompetence, sestavljene iz znanja, spretnosti in odnosa, ki so ključni za kakovost življenja ljudi, njihove zaposlitvene možnosti, socialno kohezijo in konkurenčnost ter odpornost in pripravljenost EU. Za dosego tega cilja bi morali sistemi izobraževanja in usposabljanja zagotavljati pravičen dostop, udeležbo in rezultate s spodbujanjem visokokakovostnega učenja, inkluzije in dobrobiti. Čeprav je bil v prvem ciklu strateškega okvira dosežen napredek, je še vedno ključno, da se dodatno izboljšajo izobraževanje, usposabljanje in spretnosti za osebno rast, aktivno državljanstvo in profesionalni razvoj učečih se vseh starosti.

Zagotavljanje ustrezne ravni pismenosti (branje, pisanje in dobro razumevanje pisnih in ustnih informacij), matematike in naravoslovja za vse je temelj vsega nadaljnjega učenja. Ta temelj omogoča učečim se, da razvijejo širše in bolj specializirane kompetence, na primer na področjih STEM ([9]), ter da so uspešni v začetnem in nadaljnjem izobraževanju, na trgu dela in v širši družbi. Ključnega pomena za zagotavljanje pismenosti, matematike in naravoslovja je izboljšanje kakovosti poučevanja ter okrepitev enakosti in inkluzije. To bo pomagalo zagotoviti uspeh za vse, ki se izobražujejo in usposabljajo, kar je zdaj pomembnejše kot kdaj koli prej.

Evropa se sooča s kritičnim izzivom: nedavne mednarodne ocene, tudi PISA, kažejo zaskrbljujoče rezultate, in sicer da učenci in učenke slabše obvladajo branje, matematiko in naravoslovje ter da vedno večji delež učencev in učenk ne dosega minimalne ravni znanja. V zvezi s tem so potrebna okrepljena prizadevanja, tudi prizadevanja za zmanjšanje zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja ter za izboljšanje dostopa do visokokakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok, zlasti za učence in učenke iz ranljivih skupin. Zagotavljanje spretnosti na področju pismenosti, matematike in naravoslovja vsem ljudem ter spodbujanje ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje na splošno je bistveno za njihov osebni in profesionalni razvoj ter prispeva k odpravljanju socialno-ekonomskih neenakosti in pomanjkanja spretnosti. Hkrati bi se moralo z izboljšanjem kakovosti izobraževanja in usposabljanja povečati število tistih z najvišjimi dosežki, tudi z namenom krepitve inovacijske zmogljivosti in konkurenčnosti Evrope.

Po vsej Evropi so med tistimi z nizkimi dosežki prekomerno zastopani učeči se iz prikrajšanega ozadja. Da bi bili sistemi izobraževanja in usposabljanja resnično inkluzivni, stopnja izobrazbe in dosežki učečih se na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja ne bi smeli biti odvisni od osebnih, socialnih in ekonomskih dejavnikov. Del inkluzivnega izobraževanja in usposabljanja je tudi razvijanje senzibilnosti v okviru učnih procesov, da bi se upoštevale raznolikost, inkluzija in nediskriminacija. V zvezi s tem sta prav tako pomembna razbijanje vseh stereotipov ter zagotavljanje potrebne podpore za učeče se, ki so invalidi in imajo posebne izobraževalne potrebe.

Strateška prednostna naloga 2: Razvoj digitalnih spretnosti in državljanske vzgoje

V današnjih svetovnih razmerah, ki jih zaznamujejo krize, podnebne spremembe, hitre tehnološke spremembe, digitalizacija (vključno z umetno inteligenco), vse večja polarizacija, širjenje dezinformacij in vse večji izzivi za demokratične norme in vrednote ter nizka raven demokratične udeležbe, je nujno treba okrepiti demokracijo in odpornost v Evropski uniji. Pri tem imata ključno vlogo tako digitalno izobraževanje kot državljanska vzgoja.

Digitalne spretnosti so bistvene za sodobno življenje in so postale nujne na skoraj vseh družbenih in gospodarskih področjih. So ključne za aktivno državljanstvo, zaposljivost, socialno vključenost in dobrobit, hkrati pa so odločilnega pomena za izboljšanje evropske konkurenčnosti z razvojem naprednejših spretnosti na področjih STEM. Digitalno izobraževanje bi moralo zajemati medijsko, digitalno in podatkovno pismenost, kritično razmišljanje, digitalno dobrobit, boj proti napačnim informacijam in dezinformacijam, kibernetsko ustrahovanje, sovražni in škodljivi govor, poznavanje umetne inteligence in njene etične in odgovorne uporabe ter druge nastajajoče tehnologije.

V sedanjih razmerah je prav tako pomembna državljanska vzgoja. Trenutne svetovne razmere zahtevajo informirane in angažirane državljane in državljanke, ki razumejo in spoštujejo demokratične institucije, načela in procese na lokalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Prek državljanske vzgoje lahko vsi ljudje pridobijo znanje, spretnosti in odnos, ki so potrebni za dejavno in odgovorno udeležbo v demokratičnem življenju ter smiselno državljansko udejstvovanje.

([9]) Uporabi se lahko tudi pristop STEAM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika), ki zajema ustvarjalni potencial povezovanja izobraževanja na področju STEM z umetnostjo, humanistiko in družboslovjem.

Evropska razsežnost poučevanja ([10]) lahko prispeva k spodbujanju skupnih evropskih vrednot ([11]) za krepitev občutka evropske identitete in solidarnosti. Državljanska vzgoja bi morala spodbujati spoštovanje kulturne raznolikosti in učečim se pomagati pri dojemanju njihove lokalne, nacionalne, evropske in svetovne identitete. Državljanska vzgoja je tesno povezana z razumevanjem izzivov digitalnega in zelenega prehoda.

Ključni vidik državljanske vzgoje sta poučevanje in učenje skozi demokracijo, o njej in zanjo. Izobraževanje in usposabljanje na vseh področjih in na vseh ravneh bi moralo spodbujati demokratične vrednote, odprt dialog in kritično razmišljanje ter obravnavati napačne informacije in dezinformacije (tudi na spletu). Šole in vse druge ustanove za izobraževanje in usposabljanje bi morale delovati kot demokratične skupnosti, v katerih učeči se izkusijo udeležbo, dialog in soodločanje. Učitelji in učiteljice, izobraževalci in izobraževalke, mentorji in mentorice ter vodstveni delavci na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja bi morali biti dobro pripravljeni na njihovo ključno vlogo pri ustvarjanju inkluzivnih in participativnih učnih okolij, ki odražajo demokratične vrednote v praksi. V zvezi s tem sta digitalno izobraževanje in državljanska vzgoja še posebej pomembna za pomoč učečim se pri kritičnem razmišljanju ter varnem in odgovornem ravnanju na spletu. Za zagotovitev dobrobiti in varnosti otrok je treba oblikovati etični pristop k uporabi zaslonov.

Poudarek bi moral biti na spodbujanju aktivnega državljanstva, da bi ljudi opremili s kompetencami in samozavestjo za konstruktivno sodelovanje v njihovih skupnostih in v demokratičnem procesu na vseh ravneh.

Učenje za zeleni prehod in trajnostni razvoj ([12]) ter državljanska vzgoja sta tesno povezana in pomembna tudi za evropsko konkurenčnost. Priprava učečih se na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja na to, da bi se odzivali na družbene in okoljske izzive, je osrednji vidik aktivnega in odgovornega državljanstva. To vključuje opremljanje ljudi z znanjem, spretnostmi in odnosom, ki so potrebni za smiselno vključevanje v zeleni in digitalni prehod ter prispevanje k pravični ter socialno in okoljsko trajnostni družbi.

Strateška prednostna naloga 3: Vsesplošno uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti

Družbeni, tehnološki, okoljski in gospodarski izzivi vse bolj vplivajo na naš način življenja in dela. Zlasti zaradi tehnološkega razvoja je potrebno izpopolnjevanje in preusposabljanje prebivalstva. Vseživljenjsko učenje je ključno v kontekstu podnebne krize in tehnoloških sprememb, saj ljudem pomaga pri krepitvi odpornosti in pripravljenosti na trenutne okoljske in družbene spremembe. Podpira razvoj zelenih in digitalnih spretnosti ter zagotavlja, da se lahko ljudje prilagodijo novim in nastajajočim zahtevam trga dela, s čimer prispeva k bolj trajnostnim načinom življenja in dela. Zaradi nenehno spreminjajočih se družb je vseživljenjsko učenje bistveno za osebni, državljanski in profesionalni razvoj. Še vedno je potreben nadaljnji napredek pri zagotavljanju prožnih in visokokakovostnih možnosti vseživljenjskega učenja za vse.

Povprečna stopnja vključenosti odraslih v učenje v EU je še vedno nizka. Sistemi izobraževanja in usposabljanja bi morali postati prožnejši, odpornejši, primernejši za prihodnost in privlačnejši ter doseči bolj raznoliko skupino učečih se, vključno s tistimi z nizko ravnjo spretnosti. Zagotavljati morajo priznavanje kvalifikacij in potrjevanje predhodnega učenja ter ponujati možnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje, tudi na višjih ravneh kvalifikacij in v celotnem poklicnem življenju ljudi, npr. z mikrodokazili. Poleg tega lahko inovacije v učnih poteh, novi izobraževalni pristopi in vseživljenjsko karierno svetovanje pomagajo pri boljšem izpolnjevanju potreb širšega kroga učečih se, saj bo vse več odraslih potrebovalo preusposabljanje in izpopolnjevanje. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti podpiranju učečih se iz marginaliziranih okolij ter tistih z invalidnostjo in s posebnimi izobraževalnimi potrebami.

([10]) Se spodbuja v skladu s Priporočilom Sveta z dne 22. maja 2018 o spodbujanju skupnih vrednot, vključujočega izobraževanja in evropske razsežnosti poučevanja (UL C 195, 7.6.2018, str. 1).
([11]) Kot je navedeno v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
([12]) Kot je navedeno v Priporočilu Sveta z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj, UL C 243, 27.6.2022, str. 1.

Še naprej bi bilo treba povečevati obseg mobilnosti učečih se, učiteljev in učiteljic, izobraževalcev in izobraževalk, mentorjev in mentoric za učitelje in učiteljice ter delavcev in delavk v vzgoji in izobraževanju, zlasti prek trenutnega programa Erasmus+, saj je to ključni element sodelovanja EU ter orodje za izboljšanje kakovosti in inkluzije v izobraževanju in usposabljanju ter spodbujanje večjezičnosti, medkulturnih kompetenc, evropske identitete in aktivnega državljanstva v EU in širše. Zato si je treba še naprej prizadevati za odpravo obstoječih ovir za mobilnost pri učenju in poučevanju, tudi kar zadeva študijska obdobja v tujini, zagotavljanje kakovosti ter avtomatično vzajemno priznavanje kvalifikacij in izidov iz učnih obdobij v tujini ([13]). Pomembno si je prizadevati za uravnoteženo mobilnost, da se zagotovita uravnoteženo kroženje in porazdelitev spretnosti, ter spremljanje teh procesov.

Strateška prednostna naloga 4: Krepitev privlačnosti, kompetenc in motivacije za poklice v izobraževanju in usposabljanju

Učitelji in učiteljice, izobraževalci in izobraževalke, mentorji in mentorice, vodstveno osebje v izobraževanju in usposabljanju ter drugi strokovni delavci in delavke v vzgoji in izobraževanju in pedagoško osebje na vseh ravneh in v vseh okoljih so v središču izobraževanja in usposabljanja.

Države EU se soočajo z vse večjimi izzivi zaradi pomanjkanja učiteljev in učiteljic, zlasti pri nekaterih predmetih in na nekaterih geografskih območjih. Motivacija učiteljev in učiteljic, izobraževalcev in izobraževalk, mentorjev in mentoric ter drugih strokovnih delavcev in delavk v vzgoji in izobraževanju in pedagoškega osebja ima ključno vlogo pri kakovosti izobraževanja in usposabljanja. Zato je treba povečati privlačnost učiteljskega poklica in njegovo cenjenost v družbi ter razviti boljše in prožnejše strategije zaposlovanja. Kakovost izobraževanja učiteljev in učiteljic, izobraževalcev in izobraževalk ter mentorjev in mentoric ter njihov profesionalni razvoj, priložnosti za mobilnost, delovni pogoji in dobrobit so ključni dejavniki za večjo privlačnost poklica. Da bi podprli inovacije, inkluzijo, kakovost in dosežke v izobraževanju in usposabljanju, morajo biti izobraževalci in izobraževalke kompetentni in motivirani, za kar jim je treba zagotoviti visokokakovostno začetno izobraževanje in stalno strokovno usposabljanje. Njihov poklic bi moral biti ustrezno priznan in imeti bi morali možnosti za poklicno napredovanje.

Strateška prednostna naloga 5: Spodbujanje odličnega in privlačnega evropskega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU)

Začetno in nadaljnje PIU ima ključno vlogo pri pripravi evropske delovne sile na prihodnost. Države po vsej EU se soočajo z vse večjim pomanjkanjem delovne sile v ključnih sektorjih. Za zagotovitev evropske konkurenčnosti in spodbujanje inovacij je bistveno povečati privlačnost, odličnost in inkluzivnost PIU. Spodbujati je treba tudi družbeno priznavanje PIU ter učeče se, starše in delodajalce ozaveščati o njegovi kakovosti in poklicnih možnostih, ki jih ponuja. S københavnskim procesom se krepijo skupna evropska prizadevanja za razvoj visokokakovostnih in inovativnih sistemov PIU, kar prispeva k nacionalni in evropski konkurenčnosti in odpornosti.

V okviru sedanjega zelenega in digitalnega prehoda, zlasti v zvezi s pojavom umetne inteligence in drugih inovativnih tehnologij, so potrebne nove spretnosti in prilagodljivost, PIU pa ima pomembno vlogo pri zagotavljanju ustreznih in učinkovitih odzivov. Podpora za izpopolnjevanje učiteljev in učiteljic ter mentorjev in mentoric v PIU ter posodobitev infrastrukture PIU sta bistveni za učinkovito vključevanje zelenih in digitalnih spretnosti v poučevanje. PIU na podlagi usklajevanja usposabljanja s povpraševanjem na trgu dela zagotavlja, da učeči se niso zgolj pripravljeni na sedanja delovna mesta, temveč se lahko tudi prilagajajo prihodnjim spremembam. Zagotavljanje ustreznosti PIU za potrebe trga dela je še naprej ključnega pomena. Enako pomembno je razviti ustrezno raven drugih prečnih spretnosti in kompetenc za vseživljenjsko prilagodljivost spreminjajočim se potrebam trga dela in osebni razvoj, in sicer z državljansko vzgojo, podjetniškim usposabljanjem, digitalnim izobraževanjem in izobraževanjem za trajnostni razvoj.

Nujno je treba okrepiti PIU na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM), da bi zagotovili inovacije in tehnološki napredek v Evropi. Spodbujanje mladih, zlasti deklet in premalo zastopanih skupin, da se odločijo za programe PIU na področjih STEM, bo bistveno za soočanje s prihodnjimi družbenimi in gospodarskimi izzivi. PIU ima pomembno vlogo tudi pri uporabnih raziskavah, inovacijah in podjetništvu, na primer prek centrov poklicne odličnosti.

([13]) V skladu s Priporočilom Sveta z dne 26. novembra 2018 o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobij v tujini (UL C 444, 10.12.2018, str. 1).

Izboljšanje raznolikosti v programih PIU je še naprej pomemben izziv. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti podpiranju učečih se iz marginaliziranih okolij in tistih s posebnimi izobraževalnimi potrebami. Ne le za enakost, temveč tudi za obravnavanje celotnega razpona pomanjkanja spretnosti po vsej Evropi je bistvenega pomena, da se z zgodnjim kariernim svetovanjem zagotovi, da PIU postane privlačna, prožna in inkluzivna pot za vse učeče se. Poleg tega bi bilo treba PIU priznavati in spodbujati kot ustvarjanje priložnosti za osebni, akademski in profesionalni razvoj, ki so enako dragocene kot tiste, ki jih ponujajo splošne izobraževalne poti.

Da bi dodatno povečali privlačnost PIU, je pomembno razširiti priložnosti za učno mobilnost. S spodbujanjem čezmejnih izmenjav ter izboljšanjem priznavanja kvalifikacij in obdobij usposabljanja v tujini lahko PIU postane bolj dinamična in privlačna pot za vse učeče se. Takšna prizadevanja spodbujajo tudi konkurenčnost, občutek evropske identitete in sodelovanje.

Učenje na delovnem mestu ostaja temelj učinkovitih sistemov PIU. S krepitvijo partnerstev med ustanovami za usposabljanje in delodajalci ter širjenjem priložnosti za vajeništvo in učenje na delovnem mestu se lahko povečata privlačnost in relevantnost programov PIU.

V okviru PIU bi bilo treba zagotavljati možnosti za nadaljnje učenje in učečim se omogočiti dodaten napredek pri študiju s spodbujanjem prehodnosti med PIU ter splošnim ali visokošolskim izobraževanjem in usposabljanjem. Omogočiti bi bilo treba nemoteno prehajanje s poklicnih poti na nadaljnje izobraževanje, vključno z visokošolskim izobraževanjem, s čimer bi se zagotovilo, da bodo lahko učeči se skozi vse življenje še naprej razvijali svoje spretnosti in se prilagajali spreminjajočim se poklicnim potem.

Strateška prednostna naloga 6: Spodbujanje konkurenčnega evropskega visokošolskega izobraževanja

Visokošolsko izobraževanje, raziskave in inovacije imajo še naprej bistveno vlogo pri zagotavljanju prihodnje konkurenčnosti, inovacijske zmogljivosti, privlačnosti in družbene odpornosti Evropske unije.

Pri krepitvi sodelovanja med evropskimi visokošolskimi ustanovami ([14]) je že bil dosežen znaten napredek, zlasti z izvajanjem ključnih zavez bolonjskega procesa in pobud, kot so zavezništva evropskih univerz, ter Resolucijo Sveta o znaku skupne evropske diplome in nadaljnjih korakih v smeri morebitne skupne evropske diplome: krepitev konkurenčnosti Evrope in privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja ([15]), ki je bila odobrena maja 2025. Ta prizadevanja postavljajo temelje za tesnejšo integracijo in mobilnost, dodaten razvoj pa se bo nadaljeval tudi v prihodnjih letih. Nadaljnje čezmejno sodelovanje ne izboljšuje le kakovosti izobraževanja in raziskav, temveč tudi krepi demokracijo ter spodbuja skupno evropsko identiteto in vrednote.

Še naprej bi si bilo treba prizadevati za odpravo ovir za transnacionalno sodelovanje, in sicer s spodbujanjem izvajanja pobud, kot so zavezništva evropskih univerz, in nadaljevanjem trifaznega procesa, dogovorjenega maja 2025, „za izvedbo znaka skupne evropske diplome in utiranje poti k skupni evropski diplomi“ ([16]). Nadalje si je treba prizadevati za izboljšanje avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij za namene nadaljnjega študija ([17]), kar bo prispevalo tudi k boljši mobilnosti študentov in študentk ter učečih se.

Bolonjski proces ostaja pomemben temelj evropskega visokošolskega izobraževanja. Zagotavljanje sinergije med strateškim okvirom in bolonjskim procesom je ključno za preprečevanje podvajanja in neučinkovitosti ter za podporo bolj povezanemu evropskemu izobraževalnemu prostoru. Poleg tega je še naprej pomembno krepiti povezave z evropskim raziskovalnim prostorom.

([14]) Izraz „visokošolske ustanove“ se za namene te resolucije uporablja za celoten sektor in predstavlja celotno področje terciarnega izobraževanja, zato zajema vse vrste visokošolskih ustanov, v skladu z nacionalnim pravom ali prakso tudi raziskovalne univerze, visoke šole, univerze uporabnih znanosti, višje strokovne šole in umetniške akademije.

([15]) UL C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj.

([16]) Razprave o skupni evropski diplomi že potekajo, vendar Svet Evropske unije še ni sprejel odločitve o njeni morebitni uvedbi, zato bi bilo treba vsako sklicevanje na skupno evropsko diplomo v tej resoluciji Sveta razumeti v tem smislu.

([17]) V skladu s Priporočilom Sveta z dne 26. novembra 2018 o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobij v tujini (UL C 444, 10.12.2018, str. 1).

Za učinkovito obravnavanje vse večjih vrzeli v spretnostih in pomanjkanja visokošolskih diplomantov in diplomantk na trgu dela bi bilo treba razširiti dostopnost visokošolskega izobraževanja z ustvarjanjem priložnosti za učeče se vseh starosti in iz vseh okolij ter z oblikovanjem prožnih učnih poti, ki spodbujajo vseživljenjsko učenje in priznavanje predhodnega učenja ter podpirajo dobrobit študentov in študentk ter zaposlenih. Študenti in študentke morajo imeti dostop do visokokakovostnega in inkluzivnega visokošolskega izobraževanja ter imeti na voljo ustrezno svetovanje in podporo, da bi lahko v celoti izkoristili svoj potencial.

Prav tako bo ključno ohranjati temeljne akademske vrednote (vključno z akademsko svobodo) in priznati vlogo visokošolskih ustanov pri podpiranju prihodnjega razvoja demokratičnih družb.

Akademsko osebje je bistveno za uspešne evropske visokošolske ustanove in tesnejše transnacionalno sodelovanje. Za reševanje izzivov, s katerimi se soočajo, je treba podpreti pobude, ki priznavajo in potrjujejo vrednost njihovih raznolikih vlog ter pomen privlačnih in trajnostnih poklicnih poti v visokošolskem izobraževanju.

Raziskave in inovacije so osrednjega pomena za vlogo visokošolskega izobraževanja pri reševanju kompleksnih družbenih in gospodarskih izzivov. Tesnejše sodelovanje med visokošolskimi ustanovami in gospodarskimi sektorji je bistveno za usklajevanje izobraževalne ponudbe s spreminjajočim se povpraševanjem na trgu dela.

Visokošolsko izobraževanje na področjih STEM je ključno za zadovoljitev povpraševanja po usposobljenih strokovnjakih in strokovnjakinjah v ključnih sektorjih, tudi z uporabo mikrodokazil. Privabljanje več deklet in žensk k študiju na področjih STEM že od najzgodnejših let je bistvenega pomena za povečanje vpisa v terciarno izobraževanje ter števila strokovnjakov in strokovnjakinj na področjih STEM. Poleg tega je razvoj zelenih in digitalnih spretnosti ključen za podporo dvojnemu prehodu in strateški avtonomiji Evrope. Dodatno pozornost je treba nameniti tudi razvoju visokošolskega izobraževanja v povezavi z umetno inteligenco ter njeno etično in odgovorno uporabo. Umetna inteligenca bo močno vplivala na sektor, vse od poučevanja, učenja in preverjanja študentov in študentk pa do raziskav, inovacij in notranjih postopkov visokošolskih ustanov;

POUDARJA, da:

— je upravljanje evropskega izobraževalnega prostora mogoče okrepiti v okviru sedanjih struktur ([18]). Načela in delovne metode na evropski ravni so se izkazale za učinkovite in prožne;

— ima skupina na visoki ravni za izobraževanje in usposabljanje, ki jo podpira njen usklajevalni odbor, pomembno vlogo pri v prihodnost usmerjenem opredeljevanju, obravnavi in usmerjanju strateških in prečnih vprašanj za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju, vključno s ključnimi strateškimi temami, povezanimi z digitalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter digitalnimi spretnostmi in kompetencami ([19]). Učinkovito izvajanje te vloge je ključnega pomena;

— so pristojnosti Sveta in šestmesečnega predsedstva še naprej osrednjega pomena za usmerjanje upravljanja, vključno z organizacijo sej skupine na visoki ravni in sestankov generalnih direktorjev;

— so delovne skupine strateškega okvira, ki delujejo na podlagi odprte metode koordinacije, bistvene za pripravo politik EU in povezovanje strokovnjakov in strokovnjakinj iz vseh držav članic. Njihovi mandati bi morali odražati posodobljene strateške prednostne naloge, kot so opredeljene v tej resoluciji. Nadalje bi lahko preučili možnost vzporednih sestankov delovnih skupin, da bi okrepili medsektorski pristop in zagotovili bolj usklajeno sodelovanje;

— je pomembno okrepiti uporabo dejavnosti kolegialnega učenja, vključno s kolegialnim svetovanjem;

— je potreba po razširjanju informacij in izidov še naprej ključnega pomena na vseh ravneh (skupina na visoki ravni, sestanki generalnih direktorjev in delovne skupine strateškega okvira); tozadevna prizadevanja bi bilo treba okrepiti;

([18]) Kot je določeno v Resoluciji Sveta o upravljavski strukturi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) (UL C 497, 10.12.2021, str. 1).

([19]) Kot je navedeno v Priporočilu Sveta z dne 23. novembra 2023 o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti in kompetenc v izobraževanju in usposabljanju (UL C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj) ter Priporočilu Sveta z dne 23. novembra 2023 o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja (UL C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj).

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, naj:

1. ob podpori Komisije in uporabi odprte metode koordinacije sodelujejo pri krepitvi evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju do leta 2030 na podlagi pregledanih strateških prednostnih nalog, načel in delovnih metod, pa tudi konkretnih vprašanj in ukrepov, dogovorjenih za vsako od strateških prednostnih področij v ciklu 2026–2030 (kot je opisano v Prilogi III);

2. razmislijo o sprejetju ukrepov na nacionalni in regionalni ravni – v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami in ob ustreznem upoštevanju nacionalnih pristojnosti na področju izobraževanja in usposabljanja –, s katerimi bi dosegli napredek pri strateških prednostnih nalogah iz strateškega okvira ter skupaj prispevali k doslednemu uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in ciljev na ravni EU, določenih v Prilogi II;

3. podprejo strukturo upravljanja in izbrane delovne metode ter prevzamejo odgovornost za proces;

4. z učinkovito uporabo politik in trenutnih instrumentov financiranja EU podprejo izvajanje nacionalnih in regionalnih ukrepov ter dejavnosti za doseganje napredka pri strateških prednostnih nalogah in z njimi povezanih ciljih na ravni EU in nacionalni ravni;

POZIVA KOMISIJO, NAJ OB DOSLEDNEM SPOŠTOVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:

1. podpira države članice in soustvarjalno sodeluje z njimi na podlagi tega okvira in zgoraj opisanih strateških prednostnih nalog, načel in delovnih metod, ciljev na ravni EU in kazalnika iz Priloge II, pa tudi konkretnih vprašanj in ukrepov, dogovorjenih za vsako od strateških prednostnih nalog v ciklu 2026–2030, kot je opisano v Prilogi III;

2. sodeluje z državami članicami in zagotavlja posebno podporo za olajšanje vzajemnega učenja, analize, kolegialnega svetovanja in izmenjave dobrih praks na področju vzgoje in varstva predšolskih otrok, šol, PIU, visokošolskega izobraževanja, učenja odraslih in prečnih vprašanj. Da bi zagotovili vključenost vseh sektorjev izobraževanja in usposabljanja, bi bilo treba dejavno preučiti možnosti za vzporedne in skupne sestanke delovnih skupin strateškega okvira;

3. preuči, zlasti s pomočjo poročanja o napredku na podlagi informacij, ki jih zagotovijo države članice, v kolikšni meri so bile obravnavane strateške prednostne naloge iz okvira v zvezi z uresničevanjem evropskega izobraževalnega prostora, pa tudi na področju evropskega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju na nacionalni ravni prek pregleda izobraževanja in usposabljanja. Ohranjanje poročanja v okviru obstoječih struktur ob ustreznem upoštevanju upravnih bremen je za države članice ključnega pomena;

4. sodeluje z državami članicami prek stalne skupine za kazalnike in merila za izboljšanje analize in zbiranja podatkov ter o tem delu redno poroča Svetu;

5. nadaljuje delo v zvezi z metodologijo na podlagi kazalnika na področju državljanskega znanja, da se omogoči nadaljnje oblikovanje cilja, povezanega z državljanstvom;

6. leta 2030 objavi končno poročilo o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030) ter pripravi predlog okvira za sodelovanje za naslednje desetletje.

PRILOGA I

POLITIČNO OZADJE

Svet Evropske unije

1. Resolucija Sveta o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030), UL C 66, 26.2.2021, str. 1.

2. Sklepi Sveta o pravičnosti in vključenosti v izobraževanju in usposabljanju za spodbujanje učnega uspeha za vse, UL C 221, 10.6.2021, str. 3.

3. Sklepi Sveta o pobudi o evropskih univerzah – povezovanje visokega šolstva, raziskav, inovacij in družbe: utiranje poti novi razsežnosti v evropskem visokošolskem izobraževanju, UL C 221, 10.6.2021, str. 14.

4. Resolucija Sveta o upravljavski strukturi strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora in širše (2021–2030), UL C 497, 10.12.2021, str. 1.

5. Resolucija Sveta o novem evropskem programu za izobraževanje odraslih 2021–2030, UL C 504, 14.12.2021, str. 9.

6. Priporočilo Sveta z dne 29. novembra 2021 o pristopih kombiniranega učenja za visokokakovostno in vključujoče primarno in sekundarno izobraževanje, UL C 504, 14.12.2021, str. 21.

7. Priporočilo Sveta z dne 5. aprila 2022 o vzpostavljanju povezav za učinkovito evropsko sodelovanje na področju visokošolskega izobraževanja, UL C 160, 13.4.2022, str. 1.

8. Sklepi Sveta o izboljšanju mobilnosti učiteljev in mentorjev, zlasti evropske mobilnosti, med začetnim in nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem, UL C 167, 21.4.2022, str. 2.

9. Sklepi Sveta o evropski strategiji za krepitev vloge visokošolskih institucij za prihodnost Evrope, UL C 167, 21.4.2022, str. 9.

10. Priporočilo Sveta z dne 16. junija 2022 o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj, UL C 243, 27.6.2022, str. 1.

11. Priporočilo Sveta z dne 28. novembra 2022 o poteh do uspeha v šoli in nadomestitvi Priporočila Sveta z dne 28. junija 2011 o politikah za zmanjševanje osipa, UL C 469, 9.12.2022, str. 1.

12. Sklepi Sveta o podpiranju dobrobiti v digitalnem izobraževanju, UL C 469, 9.12.2022, str. 19.

13. Resolucija Sveta o Evropskem izobraževalnem prostoru: Vizija do leta 2025 in pozneje, UL C 185, 26.5.2023, str. 35.

14. Sklepi Sveta o nadaljnjih ukrepih za uresničitev avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij v izobraževanju in usposabljanju, UL C 185, 26.5.2023, str. 44.

15. Sklepi Sveta o prispevku izobraževanja in usposabljanja h krepitvi skupnih evropskih vrednot in demokratičnega državljanstva, UL C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj.

16. Priporočilo Sveta z dne 23. novembra 2023 o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti in kompetenc v izobraževanju in usposabljanju, UL C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj.

17. Priporočilo Sveta z dne 23. novembra 2023 o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja, UL C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj.

18. Priporočilo Sveta z dne 13. maja 2024 z naslovom „Evropa in mobilnost“ – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar, UL C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj.

19. Sklepi Sveta o spodbujanju z dokazi podprte politike in prakse izobraževanja in usposabljanja za uresničitev evropskega izobraževalnega prostora, UL C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj.

20. Priporočilo Sveta z dne 25. novembra 2024 o privlačnih in trajnostnih poklicnih poteh v visokošolskem izobraževanju, UL C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj.

21. Sklepi Sveta o strateških partnerstvih na področju izobraževanja in usposabljanja, UL C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj.

22. Sklepi Sveta o inkluzivnih praksah, osredotočenih na učence, v vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter šolskem izobraževanju, UL C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj.

23. Resolucija Sveta o znaku skupne evropske diplome in nadaljnjih korakih v smeri morebitne skupne evropske diplome: krepitev konkurenčnosti Evrope in privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja, UL C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj.

24. Priporočilo Sveta z dne 12. maja 2025 o evropskem sistemu zagotavljanja kakovosti in priznavanja v visokošolskem izobraževanju, UL C, C/2025/3006, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj.

Evropska komisija

1. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o evropski strategiji za univerze, COM(2022) 16 final.

2. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o napredku pri uresničevanju evropskega izobraževalnega prostora, COM(2022) 700 final.

3. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o načrtu za evropsko diplomo, COM(2024) 144 final.

4. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o akcijskem načrtu za temeljne spretnosti, COM(2025) 88 final.

5. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o strateškem načrtu za izobraževanje na področju STEM: spretnosti za konkurenčnost in inovacije, COM(2025) 89 final.

6. Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o Uniji spretnosti, COM(2025) 90 final.

7. Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij o vmesni oceni strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za obdobje 2021–2030, COM(2025) 340 final.

Drugi dokumenti

1. Sporočilo iz Tirane (ministrska konferenca evropskega visokošolskega prostora v Tirani, 29. in 30. maj 2024).
2. Izjava iz Herninga o privlačnem in inkluzivnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju za večjo konkurenčnost in kakovostna delovna mesta v obdobju 2026–2030 (12. september 2025).

PRILOGA II

CILJI NA RAVNI EU – Referenčne ravni povprečne evropske uspešnosti v izobraževanju in usposabljanju

Da bi spremljali napredek in prepoznavali izzive ter s sistematičnim zbiranjem in analizo mednarodno primerljivih podatkov prispevali k z dokazi podprtemu oblikovanju politike, bi bilo treba strateške prednostne naloge, določene v resoluciji za obdobje 2026–2030, podpreti z vrsto referenčnih ravni povprečne evropske uspešnosti v izobraževanju in usposabljanju (cilji na ravni EU). Ti cilji bi morali temeljiti izključno na primerljivih in zanesljivih podatkih, pri čemer bi bilo treba upoštevati posebnosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter različno stanje v državah članicah. Te cilje bi morale države članice doseči skupaj in jih ne bi smeli šteti za konkretne cilje za posamezne države članice, ki bi jih bilo treba doseči do leta 2030. Države članice naj razmislijo o določitvi relevantnih nacionalnih ciljev.

Na podlagi tega se države članice strinjajo z naslednjimi cilji na ravni EU, ki naj bi jih dosegli do leta 2030 na naslednjih devetih ciljnih področjih:

1. **Dosežki petnajstletnikov in petnajstletnic pri branju, matematiki in naravoslovju**

a) Delež petnajstletnikov in petnajstletnic z nizkimi dosežki pri branju, matematiki in naravoslovju bi moral biti manjši od 15 % ([1]).

b) Delež najvišjih dosežkov pri branju, matematiki in naravoslovju bi moral znašati vsaj 12 % ([2]).

c) Delež učencev in učenk s prikrajšanim socialno-ekonomskim ozadjem z dobrim dosežkom na vsaj enem področju (branje, matematika ali naravoslovje) bi moral znašati vsaj 25 % ([3]).

2. **Osmošolci in osmošolke z nizkimi dosežki pri digitalnih spretnostih**

Delež osmošolcev in osmošolk z nizkimi dosežki pri računalniški in informacijski pismenosti bi moral biti manjši od 15 % ([4]).

3. **Vključenost predšolskih otrok v vzgojo in varstvo**

V vzgojo in varstvo bi moralo biti vključenih vsaj 96 % predšolskih otrok med tretjim letom starosti in šoloobvezno starostjo ([5]).

4. **Mladi, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje**

Delež mladih, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, bi moral biti manjši od 8 % ([6]).

([1]) Vir podatkov je Program mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA), za katerega podatke zbira OECD, ki tudi vodi program. V okviru tega cilja se meri delež petnajstletnikov in petnajstletnic (vključenih v izobraževalne ustanove v 7. razredu obveznega izobraževanja ali višjem razredu), ki na lestvici znanja na zadevnem področju (branje, matematika ali naravoslovje) ne dosegajo 2. ravni (na lestvici od 1 do 6).

([2]) Vir podatkov je PISA. V okviru tega cilja se meri delež petnajstletnikov in petnajstletnic (vključenih v izobraževalne ustanove v 7. razredu obveznega izobraževanja ali višjem razredu), ki na lestvici znanja na zadevnem področju (branje, matematika ali naravoslovje) dosegajo 5. ali višjo raven (na lestvici od 1 do 6).

([3]) Vir podatkov je PISA. V okviru tega cilja se meri delež petnajstletnikov in petnajstletnic (vključenih v izobraževalne ustanove v 7. razredu obveznega izobraževanja ali višjem razredu) v spodnji četrtini indeksa ekonomskega, socialnega in kulturnega statusa (ESCS), ki na lestvici znanja (1–6) na vsaj enem področju (branje, matematika ali naravoslovje) dosegajo 4. ali višjo raven.

([4]) Cilj temelji na raziskavi o računalniški in informacijski pismenosti (CIL) v okviru mednarodne študije o računalniški in informacijski pismenosti (ICILS), ki jo izvaja Mednarodno združenje za ocenjevanje uspešnosti izobraževanja (IEA). V okviru tega cilja se meri delež učencev in učenk v osmem letu šolanja (v starosti 13 do 14 let), ki na lestvici znanja na področju računalniške in informacijske pismenosti ne dosegajo 2. ravni.

([5]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri delež predšolskih otrok med tretjim letom starosti in šoloobvezno starostjo v posamezni državi, ki so vključeni v vzgojo in varstvo.

([6]) Vir podatkov je Eurostat (Raziskava o delovni sili v EU). V okviru tega cilja se meri delež prebivalstva med 18. in 24. letom, ki ima največ nižjo sekundarno izobrazbo in ni več vključeno v formalno ali neformalno izobraževanje ali usposabljanje.

5. **Delež prebivalstva s terciarno izobrazbo**

Terciarno izobrazbo bi moralo imeti vsaj 47 % prebivalstva v starosti od 25 do 34 let ([7]).

6. **Vključenost odraslih v učenje**

Vsaj 60 % odraslih v starosti od 25 do 64 let bi moralo biti v zadnjih 12 mesecih vključenih v učenje ([8]).

7. **Vpis na področja STEM**

a) Delež dijakov in dijakinj v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) na srednji ravni, vpisanih na področja STEM, bi moral znašati vsaj 45 %, vsaj petina od tega pa bi morale biti dijakinje ([9]);

b) Delež študentov in študentk na terciarni ravni, vpisanih na področja STEM, bi moral znašati vsaj 32 %, vsaj dve petini od tega pa bi morale biti študentke ([10]).

c) Delež študentov in študentk, vpisanih v doktorske študijske programe na področju informacijske in komunikacijske tehnologije, bi moral znašati vsaj 5 %, vsaj tretjina od tega pa bi morale biti študentke ([11]).

8. **Učna mobilnost**

a) V visokošolskem izobraževanju bi moralo izkušnjo učne mobilnosti v tujini imeti vsaj 23 % diplomantov in diplomantk ([12]);

b) V PIU bi moralo izkušnjo učne mobilnosti v tujini imeti vsaj 12 % učečih se ([13]).

([7]) Vir podatkov je Eurostat (Raziskava o delovni sili v EU). V okviru tega cilja se meri delež prebivalstva med 25. in 34. letom z zaključeno kratko terciarno, diplomsko, magistrsko, doktorsko ali enakovredno ravnijo izobrazbe.

([8]) Voditelji in voditeljice držav ali vlad EU so ta cilj pozdravili v izjavi iz Porta, Evropski svet pa v sklepih z dne 24. in 25. junija 2021. Vir podatkov je Eurostat, pri čemer se trenutno ocenjuje možnost prenosa iz ankete o izobraževanju odraslih v anketo o delovni sili v EU. Zbiranje podatkov, ki se izvaja v okviru ankete EU o delovni sili, se je začelo leta 2022. V okviru tega cilja se meri delež oseb v starosti od 25 do 64 let, ki so bile v zadnjih 12 mesecih vključene v formalno ali neformalno izobraževanje in usposabljanje (razen vodenega usposabljanja na delovnem mestu). Ko bo vir dokončno potrjen, se bo lahko Svet po potrebi odločil o reviziji cilja.

([9]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri delež dijakov in dijakinj, ki so vpisani na področja naravoslovja, matematike, statistike, informacijske in komunikacijske tehnologije, inženirstva, proizvodnje in gradbeništva, glede na skupno število dijakov in dijakinj, vpisanih v poklicno višje sekundarno in postsekundarno neterciarno izobraževanje. V okviru cilja se meri delež dijakinj, vpisanih na področja STEM, glede na skupno število dijakov in dijakinj, vpisanih na področja STEM.

([10]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri delež študentov in študentk, ki so vpisani na področja naravoslovja, matematike, statistike, informacijske in komunikacijske tehnologije, inženirstva, proizvodnje in gradbeništva, glede na skupno število študentov in študentk, vpisanih v terciarno izobraževanje. V okviru cilja se meri delež študentk, vpisanih na področja STEM, glede na skupno število študentov in študentk, vpisanih na področja STEM.

([11]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri delež študentov in študentk, vpisanih v programe informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), glede na skupno število študentov in študentk, vpisanih na doktorski ravni. V okviru cilja se meri delež študentk, vpisanih v programe IKT, glede na skupno število študentov in študentk, vpisanih v programe IKT.

([12]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri meri delež diplomantov in diplomantk z izkušnjo izhodne mobilnosti za pridobitev diplome in kreditnih točk (kreditna mobilnost, ki traja najmanj tri mesece ali predstavlja vsaj 15 kreditnih točk v okviru evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) (vključno z mobilnostjo med pripravništvom in študijsko mobilnostjo) ali kreditna mobilnost, ki traja manj kot tri mesece in predstavlja vsaj tri kreditne točke ECTS v celotnem študijskem ciklu). Ukrepi za kreditno mobilnost so lahko v celoti fizični ali kombinirani, tj. da združujejo virtualno in fizično komponento. V Priporočilu Sveta z dne 13. maja 2024 „Evropa in mobilnost – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar“ (UL C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj) je Svet pozval Komisijo, naj do leta 2026 predloži predlog posodobljene metodologije za zbiranje podatkov. Delo v zvezi s prihodnjo metodologijo, ki ga vodi Eurostat, še poteka.

([13]) Cilj temelji na kazalniku, opredeljenem v Priporočilu Sveta z dne 24. novembra 2020 o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost (UL C 417, 2.12.2020, str. 1). Ta se določi kot delež učečih se, ki sodelujejo v učni mobilnosti v koledarskem letu, in sicer kot delež kohorte diplomantov PIU v istem letu. Vključuje udeležence in udeleženke v priložnostih za prožno mobilnost, kot so na voljo v okviru programa Erasmus+ (npr. kratkoročna, skupinska in kombinirana mobilnost, mobilnost v zvezi z udeležbo na tekmovanjih v spretnostih) ali drugih programih mobilnosti. Kazalnik bo temeljil na podatkih Eurostata (skupna zbirka podatkov Unesca, OECD in Eurostata) za diplomante in diplomantke PIU ter Erasmus+ za mobilnost. Če so na voljo in le če so predloženi podatki primerljivi s podatki programa Erasmus+, bi se lahko podatki iz programov mobilnosti nacionalnih organov, vključno s podatki o trajanju mobilnosti, uporabili tudi za dopolnitev podatkov iz programa Erasmus+. Kadar so vključeni podatki nacionalnih organov, bi moralo to biti pregledno označeno.

9. **Mednarodna privlačnost**

Letno število učečih se iz držav zunaj EU, ki študirajo in pridobijo diplomo na terciarni ravni v EU, bi moralo znašati vsaj 350 000 ([14]).

Svet poleg navedenih ciljev na ravni EU:

— priznava delo Komisije v zvezi s kazalnikom na področju državljanskega znanja. Svet se lahko na podlagi prihodnjega predloga za cilj dogovori o cilju na ravni EU v zvezi s tem ključnim elementom, povezanim s strateško prednostno nalogo 2;

— je seznanjen z namero Komisije, da leta 2026 objavi evropsko strategijo za PIU ter za to področje predstavi nove predloge za cilje na ravni EU. Svet bo po potrebi preučil prihodnje predloge in odločil o novih ciljih na ravni EU.

([14]) Vir podatkov je Eurostat (skupna podatkovna zbirka Unesca, OECD in Eurostata). V okviru tega cilja se meri število diplomantov in diplomantk z izkušnjo mobilnosti za pridobitev diplome v terciarnem izobraževanju (kratka terciarna, dodiplomska, magistrska, doktorska ali enakovredna raven), ki prihajajo iz države, ki ni članica EU.

PRILOGA III

KONKRETNA VPRAŠANJA IN UKREPI ZA STRATEŠKE PREDNOSTNE NALOGE EVROPSKEGA SODELOVANJA V IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU V DRUGEM CIKLU: 2026–2030

Strateška prednostna naloga 1 – Pismenost, matematika in naravoslovje za vse

i) Spodbujanje razvoja pismenosti, matematike in naravoslovja s poudarkom na podpori tako tistim z nizkimi dosežki kot tistim z visokimi dosežki.

ii) Upoštevanje pobud iz akcijskega načrta Komisije za temeljne spretnosti ter strateškega načrta Komisije za izobraževanje na področju STEM.

iii) Nadaljnje spodbujanje in podpiranje poučevanja in učenja jezikov ter večjezičnosti za vse.

iv) Nadaljnja prizadevanja za zmanjšanje zgodnjega opuščanja izobraževanja in usposabljanja ter nizkih dosežkov s podpiranjem vsešolskega pristopa z vizijo izobraževanja, osredotočenega na učeče se, v skladu z načeli Konvencije o otrokovih pravicah.

v) Okrepitev prizadevanj za obravnavanje vse večje raznolikosti potreb učečih se ter izboljšanje dostopa do visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja za vse učeče se, vključno z učečimi se, ki so invalidi ali imajo posebne izobraževalne potrebe, in tistimi iz prikrajšanih ali ranljivih skupin.

vi) Nadaljnje izvajanje okvira kakovosti EU za vzgojo in varstvo predšolskih otrok.

vii) Nadaljnje osredotočanje na vrzeli med spoloma v izobraževanju in usposabljanju ter na neenake možnosti za dekleta in fante ter ženske in moške, in sicer s spodbujanjem bolj uravnotežene zastopanosti spolov pri izbiri izobraževanja ter razbijanjem škodljivih spolnih stereotipov v izobraževanju in izobraževalnih poklicih, zlasti na študijskih področjih STEM.

viii) Nadaljnje spodbujanje trajnostnih naložb v visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje.

Strateška prednostna naloga 2 – Razvoj digitalnih spretnosti in državljanske vzgoje

i) Prizadevanje za varstvo in spodbujanje evropskih vrednot v politiki izobraževanja in usposabljanja na vseh področjih s spodbujanjem državljanskih, medkulturnih, večjezičnih in socialnih kompetenc, raznolikosti, medsebojnega razumevanja in spoštovanja ter prevzemanja odgovornosti za demokratične vrednote in temeljne pravice na vseh ravneh in v vseh vrstah izobraževanja in usposabljanja.

ii) Intenzivnejše spodbujanje kritičnega razmišljanja in digitalnega državljanstva, podprtega z digitalno in medijsko pismenostjo, vključno z razumevanjem umetne inteligence, v odziv na vse večji izziv, ki ga predstavljajo napačne informacije in dezinformacije.

iii) Raziskovanje vpliva umetne inteligence in drugega tehnološkega napredka na izobraževanje in usposabljanje v vseh sektorjih ter spodbujanje etične in odgovorne uporabe teh tehnologij.

iv) Spodbujanje dobrobiti, vključno z digitalno dobrobitjo, in duševnega zdravja v šoli ter spodbudnega in varnega šolskega okolja za preprečevanje in obravnavanje vseh oblik nasilja, ustrahovanja, sovražnega govora, napačnih informacij in dezinformacij ter vseh oblik diskriminacije.

v) Nadaljnja prizadevanja za spodbujanje učenja za zeleni prehod in trajnostni razvoj z nadaljnjim vključevanjem teh tem v vse ravni sistemov izobraževanja in usposabljanja v okviru interdisciplinarnega pristopa; v okviru teh prizadevanj bi lahko po potrebi mobilizirali strokovno znanje in vire za mreženje ter podpirali ustvarjalne pristope, na primer prek izobraževalne koalicije za podnebje in z uporabo evropskega okvira kompetenc za trajnostnost GreenComp.

vi) Nadaljnja izmenjava dobrih praks in izvajanje ukrepov, vključenih v akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021–2027 ter priporočili Sveta iz leta 2023 o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja ter o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti in kompetenc v izobraževanju in usposabljanju, ob hkratnem upoštevanju pobud iz prihodnjega načrta za prihodnost digitalnega izobraževanja in spretnosti do leta 2030.

vii) Nadaljevanje dela v zvezi z evropsko razsežnostjo poučevanja.

viii) Razvoj in preučevanje koncepta državljanske vzgoje na evropski ravni. Razmislili bi lahko o možnih orodjih, kot so okvir kompetenc in smernice, ob upoštevanju dela, ki ga je opravil Svet Evrope.

ix) Nadaljnji razvoj in spodbujanje ukrepov Jean Monnet, ki so del programa Erasmus+.

Strateška prednostna naloga 3 – Vsesplošno uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti

i) Spodbujanje prožnih sistemov izobraževanja in usposabljanja, ki obravnavajo faze prehoda med poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem, visokošolskim izobraževanjem in učenjem odraslih, vključno z neformalnim in priložnostnim učenjem, ter iz izobraževanja in usposabljanja v zaposlitev.

ii) Spodbujanje oblikovanja miselnosti o vseživljenjskem učenju kot primarnem pristopu k izobraževanju in usposabljanju.

iii) Zagotavljanje, da bodo sistemi izobraževanja in usposabljanja, vključno s sistemi učenja odraslih, podpirali vse učeče se pri vstopu na spreminjajoči se trga dela in prispevali k njihovemu osebnemu razvoju ter da bodo še naprej zagotavljali čedalje več možnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje za vse odrasle, zlasti nizko usposobljene.

iv) Nadaljnje izvajanje novega evropskega programa za učenje odraslih za obdobje 2021–2030.

v) Spodbujanje svobodne mobilnosti učečih se, učiteljev in učiteljic, izobraževalcev in izbraževalk, mentorjev in mentoric ter drugega strokovnega osebja na področju izobraževanja in usposabljanja, ter sodelovanja med institucijami v Evropi in zunaj nje, z učno mobilnostjo in čezmejnim sodelovanjem.

vi) Nadaljnja prizadevanja za odpravo obstoječih preprek in ovir za vse vrste mobilnosti pri učenju in poučevanju, tudi kar zadeva vprašanja dostopa, svetovalnega dela, študentskih storitev in priznavanja.

vii) Preučitev možnega razvoja evropskih zavezništev šol.

viii) Nadaljnje ukrepanje na podlagi pobud iz Priporočila Sveta z dne 13. maja 2024 „Evropa in mobilnost“ – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar.

ix) Intenzivnejša prizadevanja za privabljanje večjega števila študentov in študentk iz tretjih držav, da bi študirali in diplomirali v EU, ter za ohranjanje talentov v skladu z migracijsko politiko EU.

x) Preučevanje dela v zvezi z vzajemnim priznavanjem kvalifikacij izobraževanja in usposabljanja ter izidov iz učnih obdobij v tujini na ravni šol in PIU za namene mobilnosti in nadaljnjega učenja.

xi) Po potrebi nadaljnje delo v zvezi s priznavanjem in vrednotenjem izidov pri neformalnem in priložnostnem učenju, vključno s prostovoljstvom, ter krepitvijo vključujoče narave, kakovosti in priznavanja čezmejnih solidarnostnih aktivnosti.

Strateška prednostna naloga 4 – Krepitev privlačnosti, kompetenc in motivacije za poklice v izobraževanju in usposabljanju

i) Nadaljnje spodbujanje odličnosti pri poučevanju na vseh stopnjah izobraževanja in usposabljanja ter izboljšanje privlačnosti in statusa učiteljskega, pedagoškega in vodstvenega poklica.

ii) Krepitev evropskega sodelovanja za izmenjavo najboljših praks za privabljanje in ohranjanje kompetentnih, visoko usposobljenih in motiviranih učiteljev in učiteljic ter mentorjev in mentoric, tudi kar zadeva njihove delovne pogoje.

iii) Prispevek k razvoju agende EU za učitelje in učiteljice ter mentorje in mentorice.

iv) Nadaljnja podpora razvoju osnovnih in naprednih digitalnih spretnosti in kompetenc ter inovativnih pedagoških pristopov, vključno z zagotavljanjem, da so v okviru izobraževanja učiteljev in učiteljic obravnavane njihove kompetence za poučevanje v digitalnih okoljih ter odzivanje na izzive in priložnosti umetne inteligence.

v) Nadaljnji razvoj mrež ustanov za izobraževanje učiteljev prek pedagoških akademij Erasmus+.

vi) Podpiranje učiteljev in učiteljic, izobraževalcev in izobraževalk, mentorjev in mentoric ter vodstvenih delavcev in delavk v izobraževanju in usposabljanju pri skrbi za inkluzijo, enakost in raznolikost v smislu jezika, kulture in starosti.

vii) Nadaljnje povečevanje števila in kakovosti priložnosti za učno mobilnost učiteljev in učiteljic, mentorjev in mentoric, vodstvenih delavcev in delavk v izobraževanju in usposabljanju ter drugega pedagoškega osebja in strokovnih delavcev in delavk v vzgoji in izobraževanju v Evropi.

viii) Prizadevanje za zmanjšanje neravnotežja med spoloma na vseh ravneh in v vseh vrstah poklicev, povezanih z izobraževanjem in usposabljanjem.

ix) Prispevek k morebitnemu razvoju evropskega okvira kompetenc za akademsko osebje in izvajanje ukrepov za zagotovitev privlačnosti in vzdržnosti poklicnih poti v visokošolskem izobraževanju.

Strateška prednostna naloga 5 – Spodbujanje odličnega in privlačnega evropskega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU)

i) Prizadevanje za privlačen in inovativen sistem PIU z razvojem evropske strategije za PIU, osredotočene na privlačnost, odličnost in inkluzijo.

ii) Nadaljnja krepitev transnacionalnega sodelovanja, na primer v okviru centrov poklicne odličnosti, ter podpiranje njihovega nadaljnjega razvoja in mreženja.

iii) Olajševanje mobilnosti učečih se v PIU z razmislekom o razvoju morebitne evropske diplome/oznake za PIU, ob hkratni preučitvi možnih alternativnih pristopov, da bi lahko Svet pozneje o tem sprejel sklep.

iv) Nadaljnje spodbujanje in uporaba mikrodokazil v okviru evropskega ogrodja kvalifikacij na področju PIU, če je ustrezno.

v) Izvajanje Izjave iz Herninga o privlačnem in inkluzivnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju za večjo konkurenčnost in kakovostna delovna mesta v obdobju 2026–2030.

vi) Nadaljnja širitev evropske koalicije za vajeništva.

vii) Preučitev pobud na področju PIU, povezanih s strateškim načrtom za izobraževanje na področju STEM.

viii) Prispevek k zelenemu prehodu in nadaljnje spodbujanje vključevanja vidikov okoljske trajnostnosti v programe izobraževanja in usposabljanja.

ix) Nadaljnje obravnavanje razvoja osnovnih in naprednih digitalnih spretnosti in kompetenc v PIU, da bi se soočili s tehnološko in digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe ter se nanjo odzvali.

Strateška prednostna naloga 6 – Spodbujanje konkurenčnega evropskega visokošolskega izobraževanja

i) Nadaljnje spodbujanje tesnejšega in globljega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami s spodbujanjem in razvijanjem nemotenega transnacionalnega sodelovanja.

ii) Nadaljnji razvoj pobude o evropskih univerzah v okviru programa Erasmus+ v sinergiji z instrumenti financiranja EU ter regionalnimi in nacionalnimi instrumenti financiranja na podlagi ocene že doseženega napredka.

iii) Nadaljnja krepitev avtomatičnega vzajemnega priznavanja kvalifikacij za namene nadaljnjega študija ([1]).

iv) Nadaljevanje trifaznega procesa, dogovorjenega maja 2025 „za izvedbo znaka skupne evropske diplome in utiranje poti k skupni evropski diplomi“, na podlagi dela laboratorija za politiko, ki deluje v okviru delovne skupine strateškega okvira evropskega izobraževalnega prostora za visokošolsko izobraževanje, ob preučitvi morebitnih alternativnih pristopov.

v) Nadaljnje preučevanje razvoja okvira za zagotavljanje kakovosti za zavezništva visokošolskih ustanov na podlagi evropskih standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti v evropskem visokošolskem prostoru ter standardov evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov.

vi) Prizadevanje za večjo dostopnost visokošolskega izobraževanja za širši krog učečih se in starostnih skupin ob nudenju ciljno usmerjenega svetovalnega dela in podpore, da se jim pomaga uspeti.

vii) Preučitev pobud na področju visokošolskega izobraževanja, povezanih s strateškim načrtom za izobraževanje na področju STEM.

viii) Spodbujanje uravnotežene mobilnosti ter uravnoteženega kroženja in porazdelitve spretnosti.

ix) Nadaljnja krepitev sinergij in olajšanje nadaljnjega dela med visokošolskim, inovacijskim, raziskovalnim in gospodarskim sektorjem s poudarkom na krepitvi ustreznosti za potrebe trga dela in podjetništva.

x) Nadaljnja krepitev dokazne podlage o inovativni, inkluzivni in konkurenčni naravi evropskega visokošolskega sektorja, med drugim o ustreznosti pridobljenih spretnosti ter primerljivosti dosežkov diplomantov in diplomantk.

xi) Podpiranje z dokazi podprtega oblikovanja politik, zlasti s stalnim izboljševanjem evropske opazovalnice za visokošolski sektor ter promoviranjem evropske raziskave študentov in študentk Eurostudent in evropske raziskave za spremljanje diplomantov in diplomantk Eurograduate.

([1]) V skladu s Priporočilom Sveta z dne 26. novembra 2018 o spodbujanju avtomatičnega vzajemnega priznavanja visokošolskih diplom in spričeval višjega sekundarnega izobraževanja ter izidov iz učnih obdobij v tujini (UL C 444, 10.12.2018, str. 1).

xii) Nadaljnje spodbujanje in uporaba mikrodokazil na področju visokošolskega izobraževanja.

xiii) Spodbujanje nadaljnjega izvajanja pobude za evropsko študentsko izkaznico, kar bi bilo koristno za vse mobilne študente in študentke v Evropi.

xiv) Nadaljnje obravnavanje razvoja digitalnih spretnosti in kompetenc, vključno z uporabo umetne inteligence, v visokošolskem izobraževanju, da bi se soočili s tehnološko in digitalno preobrazbo gospodarstva in družbe ter se nanjo odzvali.

xv) Prispevek v podporo ohranjanju temeljnih akademskih vrednot v sinergiji z ukrepi bolonjskega procesa in evropskega raziskovalnega prostora.